

Skog & Lantbruk

Nr. 03/2022

Marknadsöversikt

	Spannmål	Oljeväxter	Mjök	Nöt	Gris	Skog	Diesel
Pris	391 kr/dt	938 kr/dt	4,60 kr/kg	45,22 kr/kg	20,40 kr/kg	297 kr/m ³ fub	19,90 kr/liter
Produkt	Kvarnvetete Matif	Raps Matif	Arla aconto	Kor klass 03	Slaktsvin klass E	Massaved	Diesel OK/QB
Prognos	●	●	●	●	●	●	●

Global ekonomisk smäll

Den ryska invasionen i Ukraina och västvärldens sanktioner mot Ryssland kan ge större negativa effekter på den globala ekonomin än vad ekonomiernas storlek visar. Ukraina och Ryssland står för drygt 3 procent av den globala ekonomin men är två av världens största råvaruproducenter. Det gäller alltifrån livsmedel, metaller och energi. Kraftigt stigande råvarupriser och en ökad brist på råvaror tenderar att höja den redan höga inflationen samtidigt som tillväxten kan bli lägre. Uppbyggnad av större lager, fler alternativa leverantörer, flytta hem produktion eller tillfälligt stänga produktionen, som vi sett under pandemin, kommer sannolikt att fortsätta i näringslivet. De kraftigt stigande råvarupriserna och en redan hög inflation talar för större räntehöjningar från centralbankerna, även om det ska vägas mot risken för en lägre tillväxt. En räntehöjning i mars från den amerikanska centralbanken står dock fast även om den kan bli mindre än vad som tidigare har prognostiserats. En räntehöjning från Riksbanken under andra halvåret 2024 ser allt mindre sannolik ut. En högre inflation än förväntat samtidigt som ECB beslutat att dra ned på obligationsköpen i snabbare takt har ökat sannolikheten för en räntehöjning redan under andra halvåret i år. Kronförsvagningen, den största sedan inledningen av pandemin 2020, tenderar också att höja inflationen genom dyrare import.

Kriget får stora konsekvenser

Ryssland och Ukraina spelar en viktig roll på globala marknader för spannmål och oljeväxter samt för insatsvaror såsom drivmedel och handelsgödsel. Effekterna av invasionen får direkta

konsekvenser på kort och lång sikt samt indirekta effekter på det globala livsmedelssystemet under lång tid framåt. Ungefär 30 procent av globala veteexport kommer från Ukraina och Ryssland och USDA justerade ner exporten med 4 respektive 3,5 miljoner ton innevarande säsong i senaste WASDE-rapporten. Ukraina är även en viktig aktör i handeln med solrosolja och majs. Kriget pågår samtidigt som priserna på spannmål och oljeväxter redan är på historiskt höga nivåer bland annat påverkat av La Niña som hämmar skörden av majs och soja i Sydamerika. Detta gör att USDA i senaste WASDE-rapporten sänkte produktionsprognosen. Ryssland är också en av världens största gödselproducenter, därutöver får det höga gaspriset konsekvenser för övriga gödselproducenter, bland annat Yara som stängt delar av produktionen. Utöver att Ukrainas kommande skörd kan påverkas av kriget är det troligt att den globala spannmålsproduktionen kommer att påverkas i händelse av gödselbrist. Andra indirekta effekter är minskad konsumtion av foder som en följd av allt högre foderpriser och låg lönsamhet. Det är alltså en mycket osäker framtid kopplat till kriget. Och mycket pekar på att de höga priserna vi nu ser kommer att bestå en tid framåt.

Priser anges i kr/dt	2022-02-11	2022-03-11	diff kr/dt	diff %
Kvarnvetenotering Matif nearby	277	391	114	41,2%
Vete Chicago nearby	265	434	169	63,8%
Svensk partiindikation brödvete	280	376	96	34,3%
Korn Hamburg 14,5%	272	415	143	52,6%
Havre CBOT nearby	408	360	-48	-11,8%
Majs Chicago nearby	223	287	64	28,7%
Raps Matif nearby	727	938	211	29,0%
Sojammjöl Chicago nearby	468	508	40	8,5%
Palmkärneexp Hamburg	250	318	68	27,2%
Dollar	9,31	9,64	0,33	3,5%
Euro	10,6	10,61	0,01	0,1%

Källa: Feder&Spannmål

Lägre efterfrågan på livkalvar

	v. 9	v. 1	v. 9 2021	förändring v.1	förändring v. 9 2021
Kor klass O3 kr/kg	45,22	43,48	43,26	4,0%	4,5%
Ungtjur R3 kr/kg	49,54	48,25	46,37	2,7%	6,8%
Livkalv kr/st	2 550	2 650	2 593	-3,8%	-1,7%

Priset på nötkött fortsätter att öka i Sverige och EU. De höga kostnaderna pressar trots detta lönsamheten och intresset att föda upp kalvar sjunker vilket återspeglas i lägre pris på livkalv.

Priset på slaktsvin stiger i EU

	v.9	v.1	v.9 2021	förändring v.1	förändring v.9 2021
Slaktsvin klass E	20,4	20,46	20,06	-0,3%	1,7%
Smågris	848	826	832	2,7%	1,9%
	v.11	v.1	v.11 2021	förändring v.1	förändring v.11 2021
HK Scan	16,25	16,5	16,5	-1,5%	-1,5%
KLS Ugglarp	18,45	18,45	18,15	0,0%	1,7%
Skövde Slakteri	18,45	18,45	18,15	0,0%	1,7%
Nyhéns Hugosons	18,75	18,5	18,05	1,4%	3,9%

Från en rekordlåg nivå har priset på slaktsvin de senaste veckorna stigit i Polen och Tyskland med cirka 20 procent. Lättade coronarestriktioner och annalkande grillsäsong ökar efterfrågan samtidigt som det höga kostnadsläget pressar ner utbudet något. Vissa slakterier erbjuder premier till följd av de skenande kostnaderna, enligt AHDB (UK analysföretag). I Sverige är priserna oförändrade och företagen pressas hårt av stigande kostnader för bland annat foder.

Åter en stark mjölkmarknad

	mar - 22	feb - 22	mar - 21	diff kr/kg	diff %
Arla aconto konv kr/kg	4,6	4,34	3,51	1,09	31%
Arla aconto eko kr/kg	5,32	5,11	4,24	1,08	25%
Viktat GDT mjölkpris* kr/kg	7,18	6,53	4,98	2,2	44%

Arla höjde i mars aconto priset med 20 öre för både ekologisk och konventionell mjölk. Även premien för GMO-fritt foder höjdes, cirka 5 öre. Arla betalar i mars ut efterlikviden som uppgår till 1,5 eurocent (15öre/kg). Ökningstakten i mjölkproduktionen avtar i samtliga större producentregionerna. Samtidigt är efterfrågan god och importen ökar i bland annat Asien och Mellanöstern. Priserna på mjölkråvaror har fortsatt att stiga till historiskt mycket höga nivåer, både på EEX och GDT. Detta är delvis även drivet av den generella uppgången efter invasionen av Ukraina. Antalet kor i USA och EU sjunker och de höga foderpriserna håller tillbaka produktionen per ko. Fler prisökningar är troliga.

Kostnaderna pressar producenter

Ägg- och kycklingproducenterna har trots ökade avräkningspriser en mycket pressad lönsamhet. Kostnader för framförallt foder slår hårt på lönsamheten. Då de rörliga kostnaderna i många fall inte kan täckas är det troligt att producenter väljer att avstå från att sätta in nya omgångar djur

mot bakgrund av rådande kostnads- och lönsamhetssituation.

Osäkert för skogsindustrin

Ryssland är världens näst största exportör av skogsindustriprodukter och världens största av sågade trävaror. Därutöver exporteras rundvirke från Ryssland, bland annat björkmassaved till Finland. Trots att Kina är Rysslands viktigaste handelspartner och att deras agerande är viktigt för hur utvecklingen blir, är det troligt att internationella marknader, oavsett Kinas agerande, påverkas av sanktionerna och försämrade logistikflöden. En försvagad global ekonomisk tillväxt skulle dock troligen hämma marknaderna för den cykliska skogsindustrin.

Stor osäkerhet kring oljepriset

Osäkerheten kring den framtida oljeförsörjningen vid ett minskat utbud av rysk olja har fått oljepriset att stiga till nivåer som inte noterats sedan 2008. Ryssland är världens tredje största producent av råolja. USA:s beslut att införa sanktioner mot rysk oljeimport fick oljepriset att stiga till över 130 dollar per fat i början av mars. Men bristande investeringar och kapacitets-begränsningar begränsar dock oljeproduktionen med risk för ett bestående underskott av råolja på världsmarknaden och ett högt råoljepris. De svenska drivmedelspriserna, som redan före kriget i Ukraina låg på historiskt höga nivåer, har stigit ytterligare. Sedan årsskiftet har dieselpriiset exklusive moms ökat med 4,50 kronor per liter. Regeringen aviserar nu ytterligare åtgärder bland annat tillfällig sänkt skatt på drivmedel med 1,30 kronor per liter för juni-oktober i samt en oförändrad reduktionsplikten för nästa år. Tidigare har regeringen planerat att höja beloppet för återbetalning av dieselskatt med 2 kronor per liter från 1 juli 2022 och sänkt dieselskatt i maj. Signaler om att OPEC kommer att öka oljeproduktionen och nedstängning av flera kinesiska städer på grund av ökad smittspridning av coronaviruset har fått oljepriset att falla tillbaka kraftigt till strax över 100 dollar per fat. Men osäkerheten kring det framtida oljepriset är fortsatt osäkert.

Ansvarsbegränsningar

Detta dokument är framställt i informationssyfte och är inte avsett att vara en personlig rekommendation eller rådgivning. All information i detta dokument är sammanställt i god tro från källor som anses vara tillförlitliga. Swedbank påtar sig dock inte något ansvar för dess fullständighet eller riktighet. Du rekommenderas därför att bilda dig din egen uppfattning och inte enbart förlita dig på information från detta dokument. Observera att eventuella prognoser är subjektiva och baseras på den information som finns tillgänglig just nu och kan ändras om förutsättningarna förändras. Swedbank påtar sig inte något ansvar för direkt eller indirekt förlust eller skada av vad slag det än må vara som grundar sig på användande av detta dokument.